

OKTOBRA MĒNESĪ SOCIĀLĀ UZŅĒMUMA STATUSS PIEŠĶIRTS DIVIEM UZŅĒMUMIEM

SIA HEALTH TACTICS

 Lai uzlabotu cilvēku fizisko, garīgo un emocionālo veselību, sociālais uzņēmums rīko sporta treniņus un rehabilitāciju, piedāvājot tos trūcīgām un maznodrošinātām personām bez maksas. Tāpat uzņēmums pasniedz izglītojošus seminārus sporta speciālistiem, kas nodarbojas ar jauniešu iesaisti aktīvā dzīvesveidā (t.sk. trenēšanu).

Rīga

SIA KRISK

 Sociālais uzņēmums sniedz friziera un skaistumkopšanas pakalpojumus, vienlaikus motivējot cilvēkus mīlēt sevi, pārvarēt depresiju un dzīvot pilnvērtīgu dzīvi. Organizēs pasākumus, seminārus, nometnes, tīklošanās iespējas, atbalsta grupas personām, kuras pakļautas sociālās atstumtības riskam, tai skaitā cilvēkiem ar invaliditāti.

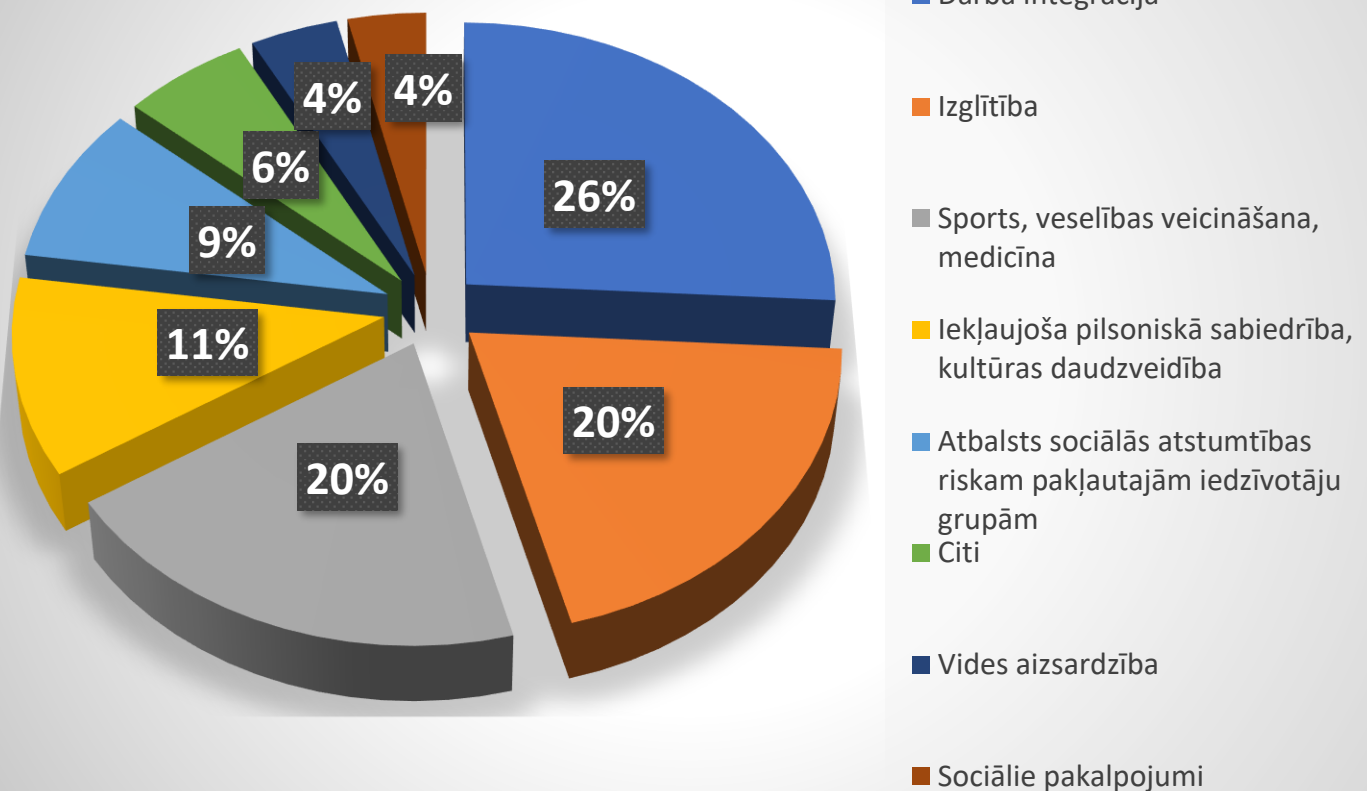

Rīga

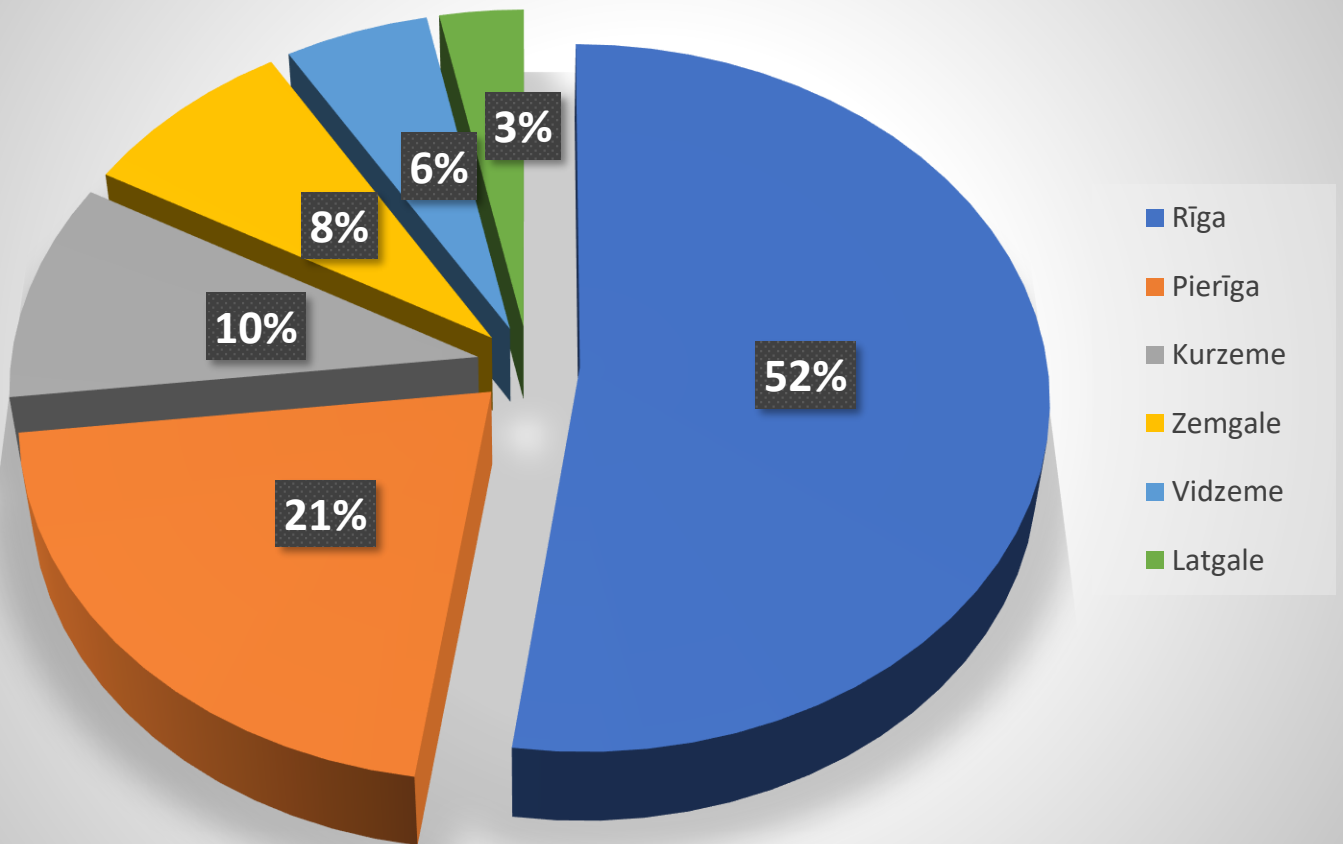
AKTUĀLĀ STATISTIKA

2022.gada oktobra beigās Latvijā kopā bija 220 aktīvi sociālie uzņēmumi

SOCIĀLO UZŅĒMUMU IEDALĪJUMS PA JOMĀM

SOCIĀLO UZŅĒMUMU IEDALĪJUMS PA REĢIONIEM

Vairāk informācijas par sociālajiem uzņēmumiem skatīt Labklājības ministrijas mājas lapā un Sociālo uzņēmumu reģistrā:
<https://www.lm.gov.lv/lv/socialo-uznemumu-registrs>

TURPINĀM IZMANTOT IESPĒJAS!

- **VSAOI kompensācijas**

Sociālie uzņēmumi var saņemt kompensāciju par veikto Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (VSAOI) darba devēja daļu par nodarbinātajām personām ar invaliditāti un garīga rakstura traucējumiem un vienreizēju algas kompensāciju par pirmo pilno kalendāra mēnesi, ja augstāk minētā persona, uzsākot darba attiecības ar sociālo uzņēmumu, ir bijusi reģistrēta bezdarbnieka statusā. Kompensāciju var saņemt visi sociālie uzņēmumi (ne tika darba integrācijas sociālie uzņēmumi).

Vairāk informācijas skatīt Labklājības ministrijas mājas lapā:
<https://www.lm.gov.lv/lv/vsaoi-kompensacijas>

- **Konsultācijas biznesa plāna izstrādei**

Lai palīdzētu plānot uzņēmuma nākotni, Labklājības ministrija sniedz iespēju sociālajiem uzņēmējiem saņemt bezmaksas konsultācijas biznesa plāna izstrādei par tādām tēmām kā sociālā uzņēmējdarbība, finanses, mārketingi, grāmatvedība un nodokļi. Katrs sociālais uzņēmums var saņemt kopā ne vairāk kā 70 konsultācijas (konsultācijas ilgums – 1 stunda). Šādu iespēju ir izmantojuši 28 uzņēmumi (katrs uzņēmums izmantojis vidēji 25 konsultācijas).

Vairāk informācijas skatīt Labklājības ministrijas mājas lapā:
<https://www.lm.gov.lv/lv/konsultacijas-socialajiem-uznemumiem-biznesa-plana-izstradei>

PASĀKUMI LATVIJĀ

Latvijā no 10. līdz 14.oktobrim norisinājās jau ceturtnā Labklājības ministrijas rīkotā Sociālās uzņēmējdarbības nedēļa. Tās ietvaros ikviens interesants tika aicināts piedalīties:

- 10.oktobrī praktiskā meistarklasē Olgas Kotovas vadībā “Konkurētspēja caur sadarbību”,
- 11.oktobrī Stīva Savides (Apvienotā Karaliste) meistarklasē “Uzticības loma sabiedrībā”.

13.oktobrī ar starptautisku tiešsaistes konferenci “Sadarbība kā veiksmes atslēga” noslēdzās Sociālās uzņēmējdarbības nedēļa. Konferencē piedalījās gan sociālie uzņēmēji, gan nozares eksperti un politikas veidotāji – nonākot pie secinājuma, ka sadarbība starp iesaistītajām pusēm būtiski palielina radīto ietekmi uz sabiedrību. Vienlaikus tas ļauj motivēt uzņēmējus turpināt būt sociālo pārmaiņu dzinējspēkiem, un piedāvāt inovatīvus risinājumus, kas pozitīvi ietekmē sabiedrību un rada nozīmīgu sociālo ietekmi.

Sociālās uzņēmējdarbības nedēļas video ierakstus skatīt Labklājības ministrijas mājas lapā: <https://www.lm.gov.lv/lv/socialas-uznemejdarbibas-nedelas-aktivitates-10-14102022>

OKTOBRA INTERVIJA

Agnese Frīdenberga - Providus vadošā pētniece un juriste, vairāku nacionālo un starptautisko pētījumu autore un līdzautore, specializējusies sociālās uzņēmējdarbības un būvniecības tiesībās. Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācijas padomes locekle.

Agnese kopš 2018.gada ir Labklājības ministrijas Sociālo uzņēmumu komisijas locekle un Sociālo uzņēmumu komisijas vadītāja vietniece. Komisija izvērtē pretendenta atbilstību sociālā uzņēmuma statusam vai jau reģistrēta sociālā uzņēmuma darbības atbilstību.

? **Cik gadus esi saistīta ar Sociālo uzņēmējdarbību?**

10 gadus, kopš 2012.gada, kad domnīcas Providus komanda veica pētījumu "Latvija ceļā uz sociālo uzņēmējdarbību", kas bija pirmais šāda veida pētījums Latvijā. Analizējām dažādu valstu pieredzi, ieraudzīju dažādību un to, ka uzņēmējdarbību var veikt sociāli atbildīgā veidā bez mērķa gūt peļņu, risinot sabiedrībai svarīgu problēmu ar uzņēmējdarbības metodēm.

? **Kas Tu biji "iepriekšējā dzīvē"?**

Līdzautore likumam "Biedrību un nodibinājumu likums". Tikai loģiski, ka es šo darbību turpinu sociālajā uzņēmējdarbībā, jo redzēju kā nevalstiskais sektors attīstās. Apzinoties nevalstisko organizāciju daudzveidību, iesaistījos sociālās uzņēmējdarbības tiesiskā regulējuma izveidē.

? **Kā tu raksturotu sociālās uzņēmējdarbības tempu/ progresu Latvijā?**

Ar tiesisko regulējumu ceļš bija ārkārtīgi ātrs, tas prasīja, protams, vairākus gadus, bet no iniciatīvas, kas sākas no nulles un izaug par lielu kustību, kurai ir Eiropas fondu finansējums, progress ir lielisks. Atbalsts, ko Sociālā uzņēmuma likuma izveides laikā saņēmām no politikas veidotājiem un no Labklājības ministrijas, ir tas, ar ko ļoti lepojos un stāstu citu valstu kolēģiem. Darbs pie likuma izveides bija uz sadarbību vērsts darbs, tāpēc tas arī izdevās!

Attiecībā uz sociālo uzņēmumu izaugsmi, temps varētu būt labāks, ņemot vērā materiālo, profesionālo, fizisko un citu atbalstu, ko saņem potenciālie un esošie sociālie uzņēmumi. Iespējams, mēs kā sabiedrība īsti vēl neesam izauguši un gatavi dalīties ar savu peļņu, ienākumiem, brīvo laiku. To var redzēt ne tikai sociālās uzņēmējdarbības jomā, bet tas attiecas arī uz nevalstisko sektoru. Ir jāpaiet laikam, lai mēs kā sabiedrība nostabilizētos un sniegtu atbalstu gan sociāliem uzņēmumiem, gan nevalstiskām organizācijām. Ceru, ka pēc kāda laika sociālo uzņēmumu būs krietni vairāk.

? **Sociālā uzņēmuma likums ir spēkā četrus gadus, kas, Tavuprāt, ir palicis neizdarīts?**

Likums un visi pavadošie normatīvie akti ir ļoti labi un ļoti kvalitatīvi. Tas, ko mums nākošajos piecos gadus vajadzētu darīt vēl vairāk, ir stāstīt sabiedrībai par sociālo ieguvumu un labumu, par sociālo piensumu, ko sociālie uzņēmumi sniedz. Manuprāt, vēl joprojām sabiedrībai ir zema izpratne par to, kas ir sociālais uzņēmums un kā tas atšķiras no parasta uzņēmuma vai nevalstiskās organizācijas.

Lai parādītu sociālo uzņēmumu labos darbus, būtu jāievieš sociālā uzņēmuma gada balva! Tas būtu kā godināšanas pasākums, kur publiski suminām tos, kas sociālos uzņēmumus izveido un vada, stāstām par šo uzņēmumu paveiktajiem darbiem. Šiem uzņēmējiem, tāpat kā citiem, ir nepieciešams valsts novērtējums, dzirdēt pateicību par darbu, kuru tie dara.

? **Kā sociālā uzņēmumu komisija var palīdzēt sociālajiem uzņēmējiem?**

Komisijai, kas strādā Labklājības ministrijā un piešķir (vai atsaka piešķirt) sociālā uzņēmuma statusu, vajadzētu reizi gadā izvērtēt savu paveikto un publiskot datus par sociāliem uzņēmumiem, to darbiniekiem, sasniegtiem rezultātiem. Komisija darbojas jau četrus gadus un šo gadu laikā esam uzkrājuši pieredzi un gandrīz vienmēr spējam atšķirt sociālos uzņēmumus no sociāliem projektiem, sociāli atbildīgiem uzņēmumiem un nevalstiskām organizācijām. Komisijai, lemjot par statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, svarīgi satikties ar ikkatru uzņēmumu, dzirdēt uzņēmēja motivāciju, vēlmi un vajadzību darboties sociālās uzņēmējdarbības jomā. Tieši sarunas procesā mēs kā komisija ne tikai dzirdam uzņēmēja viedokli, bet varam sniegt uzņēmuma pārstāvjiem atgriezenisko saiti, norādot uz izaicinājumiem vai izteikt pateicību un apbrīnu par iecerēm vai paveikto darbu. Tas ir svarīgi!

? **Padomi topošajam sociālajam uzņēmējam, ko Tu viņam ieteiktu?**

Pirmkārt, uzdot sev jautājumu, vai es esmu sociālais uzņēmums vai sociālais projekts? Vai esmu gatavs uzņemties atbildību, jo šis ir uzņēmums ar pievienoto vērtību un tam jābūt kā paraugam arī citiem uzņēmumiem. Otrkārt, vai esmu gatavs risināt sociālos izaicinājumus ilgtermiņā? Ir jāapzinās, ka nav tādu sociālo izaicinājumu, kurus var atrisināt gada vai divu laikā, sociālais uzņēmums savas darbības augļus un ietekmi sajūtīs tikai pēc vairākiem gadiem. Tāpat kā ikvienam citam uzņēmumam, arī sociālajam uzņēmumam, ir jābūt ļoti pārdomātam biznesa plānam. It īpaši tas attiecas uz tiem uzņēmumiem, kuri nodarbina cilvēkus no mērķa grupām, dodot tiem iespējas strādāt, uzlabot savu dzīves kvalitāti.

? **Kā Tu redzi Latvijas sociālās uzņēmējdarbības vidi, ekosistēmu nākotnē?**

Cerams, ka pēc pieciem vai desmit gadiem, mēs, runājot par sociālās uzņēmējdarbības veicējiem, runāsim arī par nevalstiskām organizācijām un sociāli atbildīgiem komersantiem. Arī šie uzņēmumi un organizācijas sniedz nozīmīgu labumu sabiedrībai, tāpēc nav pamata tos izdalīt no sociāliem uzņēmumiem, veidojot valsts atbalsta sistēmas, kas pieejamas tikai sociāliem uzņēmumiem. Taču līdz šai izpratnei mums vēl jāizaug.

EKSPRESJAUTĀJUMI:

- ? **Kas ir sociālie uzņēmēji?** Ārkārtīgi uzņēmīgi pilsoniskie aktīvisti.
- ? **Sociālais uzņēmums un miljonārs?** Neiespējamā misija šobrīd, bet kādreiz būs arī Latvijā.
- ? **Kā Tu sevi īsi raksturotu?** Esmu aktīvs pilsonis.
- ? **Pabeidz frāzi: „Man vislabāk sanāk darīt ...”?** Man vislabāk sanāk darīt to, kam es no sirds ticu.
- ? **Ar ko sākas Tava darba diena?** Ar baltu kafiju.
- ? **Kas notiek tajā brīdī, kad izslēdz sabiedriskos, pilsoniskos un profesionālos pienākumus?**
Siltumnīca, dārzs un pirts ir manas svētnīcas, kur es atjaunojos.

Paldies par interviju!

AKTUĀLI

Svinam Starptautisko sociālo uzņēmumu dienu arī Latvijā!

Katru gadu Sociālās uzņēmējdarbības diena tiek svinēta novembra trešajā ceturtdienā, šogad tā iekrīt 17.novembrī. Tās galvenais mērķis ir informēt sabiedrību un palielināt izpratni par sociālajiem uzņēmumiem, daloties ar viņu pieredzes stāstiem un atbalstot viņu labos darbus.

Informāciju par Latvijas sociālo uzņēmumu piedāvājumu tagad iespējams atrast vietnē www.socuznemumi.lv!

Sociālo uzņēmumu katalogs vienkopus sniedz informāciju par uzņēmumu piedāvājumu un sociālo mērķi. Digitālais katalogs piedāvā atlasīt uzņēmumus pēc dažādiem kritērijiem, atrodama arī saite uz uzņēmuma mājaslapu vai sociālo tīklu profilu, papildu filtriem, lapā iestrādāta iespēja redzēt līdzīgos uzņēmumus.

Sociālā uzņēmējdarbība Latvijā

Sociālo uzņēmumu katalogs

PAR MUMS

VISI APĢĒRBI BĒRNI BŪVNICĪBA ĒDINĀŠANA IT IZGLĪTĪBA IZKLAIDE JAUNIEŠI KULTŪRA MAZUMTIRDZNICĪBA MĀKSLA PAKALPOJUMI RAŽOŠANA SENIORI SOCIĀLIE PAKALPOJUMI SPORTS VESELĪBA

Q Search...

Sociālā uzņēmējdarbība sevi ietver preču vai pakalpojumu nodrošināšanu, ar vēlmi radīt sociālo ietekmi, vienlaikus izmantojot uzņēmējdarbības metodes. Par galveno mērķi izvirzīts – risināt kādu sociālu problēmu vai radīt labumu plašākai sabiedrībai. Sociālie uzņēmumi var darboties kā sociālo pārmaiņu dzinējspēks, piedāvājot inovatīvus risinājumus. Sociālā uzņēmējdarbība Latvijā pēdējos gados ievērojami attīstījies – audzis sociālo uzņēmumu skaits, arī pārstāvēto jomu loks ir plašs. Katalogā apkopoti Latvijā reģistrētie sociālie uzņēmumi, izdalot tos 17 darbības sfērās. Pieejama informācija par uzņēmuma sociālo mērķi un kontaktinformāciju.

Sociālā uzņēmējdarbība Latvijā

Vairāk informācijas skatīt Labklājības ministrijas mājas lapā:

<https://www.lm.gov.lv/lv/jaunums/izveidots-socialo-uznemumu-digitalais-katalogs>